T.C

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Sayı: 24049440-010.06.
Konu: Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Yaklaşımla Ölçülmesi Hk.

GENELGE

(2025/1)

Bilindiği üzere, Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Yaklaşımla Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik (Yönetmelik) 12/5/2025 tarihli ve 32898 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup, 1/10/2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir.

Söz konusu Yönetmeliğe ilişkin uygulamayı göstermek ve bankacılık hesaplarında yer alan pozisyonlardan katılma hesabı kaynaklı olanların dikkate alınma oranını, sabit faizli kredilerin erken ödenme oranları ile vadeli mevduatın erken kapanma oranlarını içsel olarak hesaplayamayan bankalar için bu oranları, nakit akışlarının iskonto edilmesinde kullanılacak risksiz verim eğrilerini ve senaryolarda kullanılacak faiz oranı şoklarını belirlemek amacıyla 29/05/2025 tarihli ve 11216 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan ekte yer alan açıklamaların, Yönetmeliğin uygulanmasında dikkate alınması gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

Prof. Dr. Şahap KAVCIOĞLU
Başkan

Ek: Açıklamalar

BANKACILIK HESAPLARINDAN KAYNAKLANAN FAİZ ORANI RİSKİNİN STANDART YAKLAŞIMLA ÖLÇÜLMESİNE VE DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİĞİN UYGULANMASI HAKKINDA EK AÇIKLAMALAR

1. Katılma Hesabı Kaynaklı Pozisyonların Dikkate Alınma Oranı (Madde 4) (Değişik: Kurul Kararı-20/8/2026-11559)

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski standart rasyosunun hesaplanmasında, katılma hesabı kaynaklı pozisyonlar %80 oranında dikkate alınır.

2. Fiyat Endeksleri ile İlişkili Pozisyonların Hesaplamalarda Dikkate Alınması (Madde 6)

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE), üretici fiyat endeksi (ÜFE) gibi fiyat endeksleri ile ilişkili pozisyonlar (ör: tüketici fiyatlarına endeksli devlet tahvilleri) hesaplamalarda değişken faizli pozisyon olarak dikkate alınır. Bu kapsamda, yeniden fiyatlanmayan kısımları hariç olmak üzere tüm nakit akışları gelecek döneme ilişkin ilk yeniden fiyatlama tarihi baz alınarak ilgili vade dilimine yerleştirilir. Nakit akışlarının yeniden fiyatlanmayan kısmı ise, sözleşmedeki vadelerine göre ilgili vade dilimlerine yerleştirilir.

3. Yurtdışı İştiraklerin İçsel Hesaplamalarına İlişkin Açıklama (Madde 7)

Konsolide bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski standart rasyosu hesabında bankaların yurtdışında kurulu iştiraklerinin pozisyonlarının hesaplamaya dahil edilmesinde, içsel olarak belirlenen unsurlara ilişkin olarak ilgili ülke düzenlemelerinde kabul edilen model varsayımları kullanılabilir.

4. Çekirdek Mevduat Oranına İlişkin Açıklama (Madde 7)

Banka tarafından veri eksikliği vb. nedenlerle çekirdek mevduat modeli kurulamaması halinde, her bir sınıftaki çekirdek vadesiz mevduata ilişkin çekirdek mevduat oranı oranları ile çekirdek mevduat ağırlıklı ortalama vadeleri aşağıdaki tablodaki ilgili değerleri aşamaz.

Vadesiz mevduat	Çekirdek mevduat oranı üst sınırı (%)	Çekirdek mevduat ağırlıklı ortalama vade üst sınırı (Yıl)
Gerçek kişi ve perakende müşteri / Hareketli	65	4
Gerçek kişi ve perakende müşteri/ Hareketli olmayan	50	3,5
Diğer kişi	35	3

5. Sabit Faizli Kredilerin Koşullu Erken Ödeme Oranları ve Vadeli Mevduatın Koşullu Erken Kapanma Oranları (Madde 7)

Faiz oranlarının cari vade yapısı göz önüne alınarak sabit faizli kredilerin koşullu erken ödeme oranları ve vadeli mevduatın koşullu erken kapanma oranları içsel olarak hesaplanır. Banka tarafından bu oranların içsel olarak hesaplanamaması halinde aşağıda yer alan oranlar kullanılır:

a) Vadeli mevduatın koşullu erken kapanma oranı olarak TL için %30 ve YP için %15.
b) Sabit faizli kredilerin koşullu erken ödeme oranı olarak TL için %10 ve YP için %5.

6. Ekonomik Değer Değişimi Risk Tutarının Hesaplanmasında Kullanılacak Risksiz Verim Eğrileri (Madde 9)

Ekonomik değer değişimi risk tutarının hesaplanması kapsamında para birimi veya faizle ilişkilendirilen emtia bazında, faiz oranı şoku senaryolarının uygulanmasında risksiz verim eğrisi olarak overnight index swap (OIS) piyasasındaki fiyatlamalar kullanılarak aşağıda yer alan faiz oranları ile oluşturulmuş verim eğrileri kullanılır:

a) TL için "Türk Lirası Gecelik Referans Faiz Oranı (TLREF)".

b) ABD Doları için "The Secured Overnight Financing Rate (SOFR)".

c) Avro için "The euro short-term rate (€STR)".

ç) Diğer para birimleri veya faizle ilişkilendirilen emtialar için "The Secured Overnight Financing Rate (SOFR)".

Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan vade orta noktalarına karşılık gelen faiz oranlarının yukarıda belirtilen verim eğrilerinde bulunmadığı durumlarda ilgili vade orta noktalarına karşılık gelen faiz oranları enterpolasyon veya ekstrapolasyon yöntemleri ile belirlenebilir.

7. Ekonomik Değer Değişimi Risk Tutarının Hesaplanmasında Kullanılacak Faiz Oranı Şokları (Ek-2)

Yönetmelik EK-2'de yer alan formüllerde kullanılan ekonomik değer değişimi risk tutarının hesaplanması kapsamında para birimi veya faizle ilişkilendirilen emtia bazında uygulanacak faiz oranı şokları (paralel, kısa, uzun) aşağıda yer almaktadır;

Tablo 1: TL Faiz Oranı Şokları

TL	Faiz Oranı Şok Oranı
$\pm\bar{R}_{paralel}$	400 baz puan
$\pm\bar{R}_{kısa}$	500 baz puan
$\pm\bar{R}_{uzun}$	300 baz puan

Tablo 2: ABD Doları Faiz Oranı Şokları

ABD Doları	Faiz Oranı Şok Oranı
$\pm\bar{R}_{paralel}$	200 baz puan
$\pm\bar{R}_{kısa}$	300 baz puan
$\pm\bar{R}_{uzun}$	225 baz puan

Tablo 3: Avro Faiz Oranı Şokları

Avro	Faiz Oranı Şok Oranı
$\pm\bar{R}_{paralel}$	225 baz puan
$\pm\bar{R}_{kısa}$	350 baz puan
$\pm\bar{R}_{uzun}$	200 baz puan

Tablo 4: Diğer Para Birimleri veya Faizle İlişkilendirilen Emtialara İlişkin Faiz Oranı Şokları

Para Birimi p	Faiz Oranı Şok Oranı
$\pm\bar{R}_{paralel}$	200 baz puan
$\pm\bar{R}_{kısa}$	300 baz puan
$\pm\bar{R}_{uzun}$	225 baz puan

Cari faiz oranına negatif faiz oranı şoku eklenmesi suretiyle Yönetmelik EK-2'de yer alan usul ve esaslar uyarınca bulunacak faiz oranının negatif olması durumunda, söz konusu faiz oranı %0 olarak dikkate alınır.

8. Dövize Endeksli Varlık ve Yükümlülüklere İlişkin Açıklama

Dövize endeksli varlık ve yükümlülükler, endeksli oldukları para cinsinden dikkate alınırlar.